

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Rajabhat Mahasarakham University

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานครูสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 มีจำนวน 164 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 17 คน ครูผู้สอน จำนวน 147 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลการดำเนินงาน นอกจากนั้นยังได้ศึกษาเอกสารและตำรารวมทั้ง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

ตอนที่ 1 หาค่าร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม เป็นรายด้านและรายชื่อ
2. ความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายด้านและรายชื่อ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พอสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.29 และเพศชาย ร้อยละ 31.70 มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน ร้อยละ 90.20 และเป็นผู้บริหารร้อยละ 9.80 มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี ร้อยละ 49.09 รองลงมาคือ น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 18.29 และมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 16.40 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 90.24 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.49 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.20

2. ระดับความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลร้อยเอ็ด โดยรวม รายด้าน และเป็นรายข้อ

ความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน ผู้บริหารและครู อาจารย์ มีความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป พนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เห็นด้วยมากที่สุดคือ โรงเรียนมีไฟฟ้า น้ำประปา และวัสดุ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกได้อย่างเพียงพอ รองลงมาคือ บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนส่งเสริมการแสดงออกและครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน พร้อมทั้งจะจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแบบที่รับการอบรม

2.2 ด้านปัจจัย พนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเห็นด้วยมากที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน และผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนและชิปโปโมเดล และครูผู้สอนสนใจและมีความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนและแบบชิปโปโมเดลเท่ากัน

2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน พนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเห็นด้วยมากที่สุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ รองลงมาคือ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการตลอดระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการ และประชุมชี้แจงแนวทางในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนให้บุคลากรในสังกัดทราบ

2.4 ด้านผลการดำเนินการ พนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เห็นด้วยมากที่สุดคือ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีความสุข รองลงมาคือ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาการเรียนการสอน เท่ากันกับนักเรียนมีความสนใจในบทเรียน

จากสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย และ โรงเรียนให้การส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมจัดทำแผนงานดำเนินการ เท่าทันกับนักเรียน ได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลร้อยเอ็ด มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. **ความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน** ส่วนใหญ่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและกำหนดบทบาทบัญญัติไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งพัฒนาคนเป็นสำคัญ ประกอบการการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ซึ่งรับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดการศึกษา ซึ่งแนวทางดังกล่าวเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ดำเนินการปรับปรุงเพื่อกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้ดำเนินโครงการพัฒนาการเรียนการสอน พนักงานครูสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยความร่วมมือทางวิชาการ จากภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. **ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป** โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่โรงเรียนมีความพร้อมในด้านไฟฟ้า น้ำประปา และวัสดุ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกใช้อย่างเพียงพอ บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนส่งเสริมการแสดงออกและครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน พร้อมทั้งจะจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแบบที่รับการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับ พิเศษฐ์ โพธิ์ภักดี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการครูทายาทของ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ที่พบว่า การประเมินด้านสภาพแวดล้อม คือ ด้านบริบท กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ การจัดสรรงบประมาณทางการศึกษา สังกัดหน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้รับการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาจาก 2 หน่วยงานหลัก และ 2 ลักษณะ กล่าวคือ 1) ได้รับการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุน เช่น งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน อาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เครื่องเขียนแบบเรียน เครื่องแบบนักเรียน จาก

กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง 2) ได้รับการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินรายได้จากเทศบาลต้นสังกัด เช่น งบประมาณจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้างอาคารประกอบ การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สื่อเทคโนโลยี วัสดุการศึกษา และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

3. ด้านปัจจัย พนักงานครูเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลให้การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน และผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนและชิปโปโมเดล และครูผู้สอนสนใจและมีความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนและแบบชิปโปโมเดลเท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิชา คน ไว (2541 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า ด้านบุคลากรมีสภาพความพร้อมอยู่ในระดับมาก ด้านอาคารสถานที่มีสภาพความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับพิเชษฐ โพธิ์ภักดี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการครูทายาทของสหวิทยาลัยอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการครูทายาทมีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะต้องมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ การกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหาร (คณะเทศมนตรี) ซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนจากการเลือกตั้งได้กำหนดนโยบายและให้ความสำคัญสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ประชุมวางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างครอบคลุม จัดการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างขวัญกำลังใจสนับสนุนความเจริญก้าวหน้า และกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการฝึกอบรม ศึกษาประสบการณ์บริหาร การศึกษาจากวิทยากรอย่างต่อเนื่อง จึงสามารถตอบสนองนโยบายและสนับสนุนกระบวนการ พัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านกระบวนการดำเนินงาน พนักงานครูเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเห็นด้วยมากที่สุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ รองลงมา คือ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการตลอดระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการ และประชุมชี้แจงแนวทางในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนให้บุคลากรในสังกัดทราบ ซึ่งสอดคล้องกับพิเชษฐ โพธิ์ภักดี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการครูทายาท

ของมหาวิทยาลัยอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่า กระบวนการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน มีเพียงบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง คือ การปรับปรุงข้อความในสัญญาและการประชาสัมพันธ์โครงการ ทั้งนี้เป็นเพราะ เทศบาล หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษามีการประชุมวางแผน เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึงทุกระดับ จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เกิดผลดีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5. ด้านผลการดำเนินการ พนักงานครูเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดคือนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีความสุข ผู้เข้ารับการอบรมได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาการเรียนการสอน เท่ากันกับนักเรียนมีความสนใจในบทเรียนจากสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย และโรงเรียนให้การส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมจัดทำแผนงานดำเนินการ เท่ากันกับนักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับพิเศษฐ โพรธิกคดี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการคุรุทายาทของมหาวิทยาลัยอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่า กระบวนการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน มีเพียงบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง คือ การปรับปรุงข้อความในสัญญาและการประชาสัมพันธ์โครงการ ทั้งนี้เป็นเพราะพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนได้นำความรู้ ประสบการณ์วิธีการทางการศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนการสอนจากวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถไปประยุกต์ใช้ในบริบทของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับการนิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะวิทยากรที่ปฏิบัติตามหลักการทางวิชาการ นำข้อเด่น ข้อควรปรับปรุงในการดำเนินงานมาสรุปเพื่อเป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ เต็มประสิทธิภาพ มีความสุขสนุกสนานกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเน้นทางความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรให้ความร่วมมือ กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูภายในสังกัดเทศบาลเห็นความสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลอื่น ๆ ควรตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอน ควรจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม

1.3 ควรนำกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน ไปดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอื่น ๆ เพื่อได้ทราบ แนวโน้มในการพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกัน ในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างและความสอดคล้องกัน

2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของนักเรียนกับสมรรถภาพการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของการดำเนินโครงการพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่เพียงใด

2.4 ควรใช้แนวทางการศึกษาวิจัยโครงการนี้ไปศึกษาโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบ ปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น